POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

VEČERNIK

Štev. 227. Leto XII. Maribor, petek 7. oktobra 1938 Cena 1 din

Prva vlada avtonomne Slovaške

Češkoslovaška republika postala trialistično urejena država — Prva avtonomna slovaška vlada bo sestavljena še danes — Ločene in skupne zadeve — Slovaška proti madžarskim zahtevam

PRAGA, 7. oktobra. Češkoslovaška republika je prnehala obstajati kot centralistično urejena država in na njeno mesto stopa federalistično urejena republika s tremi avtonomnimi vladami: češke, slovaške in podkarpatskoruske in tremi avtonomnimi zakonodajnimi zbornicami. Vse tri avtonomne vlade bodo v skupnem državnem oziru povezane z osrednjo vlado in osrednjim parlamentom v Pragi. Osrednja vlada bo sestavljena iz ministrov vseh treh narodnosti. Skupno ostane zunanje ministrstvo, vrhovno vojno ministrstvo, vrhovno prometno ministrstvo in predsednik republike. Vendar podrobnosti še niso določene. V tem smislu se že sestavljajo nove avtonomne vlade in nova osrednja vlada republike v Pragi. Glede vojske bo razmerje urejeno tako, da bodo češki vojaki služili v čeških, slovaški v slovaških, podkarpatskoruski pa v podkarpatskoruskih polkih. Nad vso vojsko bo pa upravljalo skupno vojaško poveljstvo republike. V smislu popolne federalizacije se urede tudi vsa druga vprašanja sožitja treh bratskih slovanskih narodov v skupni državi.

PRAGA SPREJELA.

RAGA, 7. oktobra. Osrednja praška vlada je pristala na to, da se uredi slovaško vprašanje na podlagi načrta, ki so ga sestavile in sprejele včeraj v Zilini sporazumno vse slovaške stranke razen komunistov. Predlog so po načrtu bivšega ministrskega predsednika dr. Hodže sprejele Slovaška ljudska stranka, Slovaška agrarna stranka in Slovaška narodna stranka. Sporazum vsebuje sledeče sklepe: Slovaška vlada prevzame vso izvršilno oblast na Slovaškem. V ta namen se ustanovi vlada, ki jo bo tvorilo za enkrat pet ministrov. Trije ministri se vzamejo iz Slovaške ljudske stranke kot naj močnejše predstavnice slovaškega naroda, po eden pa iz Slovaške agrarne stranke in Slovaške narodne stranke. Predsednik vlade postane predstavnik Slovaške ljudske stranke. V tem smislu so omenjene tri stranke izdale tudi proglas na slovaški narod.

SLOVAŠKA VLADA.

Slovaška vlada se bo sestojala iz sledečih ministrstev: 1. ministrstvo notranjih zadev in narodnega zdravstva, 2. ministrstvo prometa, 3. ministrstvo poljedelstva, ki bo obenem tudi ministrstvo za trgovino, industrijo in javna dela, 4. ministrstvo prosvete in 5. ministrstvo socialne politike, pod katero spada tudi naloga obnovitve Slovaške. Kot kandidati za prve ministre nove slovaške vlade se imenujejo poslanci Turžijanski, Černjak, Teplanski, Ursini in dr. Vančo.

REKONSTRUKCIJA V PRAGI.

PRAGA, 7. oktobra. Dr. Josip Tiso, ki je bil včeraj brzojavno imenovan za ministra za Slovaško v praški vladi, je takoj odpotoval v Prago in prisegel. Obenem je takoj pričel pogajanja za dokončno ureditev nastalih vprašanj. Praška vlada bo na podlagi novega položaja temu primerno preurejena. Praška vlada je že sinoči podala izjavo, da se Češkoslovaška preuredi v federacijo in da bodo izpolnjenje vse zahteve Slovakov in Podkarpatskih Rusov.

TRIALIZEM.

PRAGA, 7. oktobra. Češkoslovaška republika bo urejena na federativni podlagi in v smislu trializma. Skupen bo predsednik republike, skupno pa bo tudi zunanje ministrstvo in ministrstvo financ in še nekateri posli skupnih vrhovnih ministrstev. Vsi ostali posli bodo prepuščeni narodnim vladam Čehov, Slovakov in Podkarpatskih Rusov. Slovaška dobi tudi svojo lastno vojsko s slovaškimi častniki in slovaškim poveljevalnim jezikom. — Osrednji parlament bo razpravljal samo o skupnih zadevah vseh treh narodov. — Slovaška sama bo razdeljena na pet pokrajinskih samouprav, katerih delokrog bo določen s posebnim zakonom. V enakem smislu se bo upravno razdelila tudi Češka.

SLOVAKI PROTI MADŽAROM.

PRAGA, 7. oktobra. Centralna praška vlada dela s polno paro, da se čimprej reši vprašanje nove ureditve države. Nova slovaška vlada bo za enkrat poslovala v Zilini. Sestavljena bo definitivno še tekom današnjega dneva in takoj tudi potrjena s strani osrednje praške vlade. — Prva slovaška vlada bo koncentracijska vlada in bodo v njej zastopane vse pomebne slovaške stranke razen komunistov. Predsednik bo najbrže dr. Josip Tiso, ki vodi po smrti pok. Hlinke Slovaško ljudsko stranko. Nova slovaška vlada bo takoj nastopila proti pretiranim madžarskim zahtevam in vzela novo razmejitev v svoje roke.

Chvalkovsky potuje v Berlin

NEMCI ZAHTEVAJO MEJE PO STARE M AVSTRIJSKEM ŠTETJU. — NOVI ZUNANJI MINISTER ČSR BO INTERV ENIRAL PRI HITLERJU IN RIBBENTROPU.

PRAGA, 7. oktobra. Razmejitvena komisija v Berlinu je sprejela glede nadaljnjega zasedanja nemških ozemelj na Češkoslovaškem take sklepe, ki povzročajo novo krvavo krivico Čehom. Postavila se je namreč na stališče, da smejo Nemci zasesti vse tiste narodnostno obmejne kraje, kjer je bilo po statistiki bivše cesarske Avstrije nad 50% Nemcev. Kakšna so bila ta avstrijska ljudska štetja, je pa dobro znano. Tako je cela vrsta mest, trgov in vasi, kjer Nemci v resnici nikoli niso bili v večini, še manj pa so to sedaj. Protest češkoslovaškega delegata dr. Mastnega ni proti temu sklepu nič zalegel. Na ta način bi prišlo v Nemčijo tudi 815.000 Čehov. Nemci izjavljajo, da bo to le nadomestilo za Nemce v Iglavi in drugod, ki še ostanejo v ČSR, sicer pa se prebivalstvo lahko zamenja.

PRAGA, 7. oktobra. Iz dobro poučenega vira se izve, da bo novi češkoslovaški zunanji minister dr. Chvalkovsky, ki je danes prispel iz Rima, kjer je bil tudi 50 minut pri Mussoliniju, v Prago, takoj odpotoval v Berlin, kjer se bo sestal z državnim kancelarjem Hitlerjem in zunanjim ministrom von Ribbentropom. Dr. Chvalkovsky, ki namerava nasloniti Češkoslovaško na politiko osi Rim—Berlin, bo skušal doseči pri Hitlerju in Ribbentropu, da Nemčija popusti glede svojih radikalskih mejnih zahtev, ki bi sicer ustvarile nov vir nasprotstev med ČSR in Nemčijo in docela onemogočila uresničenje njegovih zunanjepolitičnih koncepcij.

Kandidati za prezidenta

IMENUJETA SE V GLAVNEM BERAN IN GENERAL SIROVY. — Dr. BENEŠ SE JE PRESELIL NA SVO JE POSESTVO V TABOR.

PRAGA, 7. oktobra. Bivši prezident ČSR dr. Edvard Beneš se je včeraj izselil iz predsedniške palače na Hradčanih, zapustil sploh Prago in odpotoval na svoje posestvo v Tabor.

PRAGA, 7. oktobra. O vprašanju, kdo bo novi prezident češkoslovaške republike, se v tukajšnjih političnih krogih in v javnosti živahno razpravlja. Zdi se vendar, da prihaja najresnejše v poštev predsednik agrarne stranke Beran, ki je bil ves čas proti notranji in zunanji politiki dr. Beneša in vladi dr. Hodže, ki je delala čisto po njegovih navodilih. Prav tako odločno se pa zatrjuje, da bi utegnil kandidirati tudi sedanji ministrski predsednik general Sirovy. Vsekakor pa je gotovo, da bo moral biti novi prezident osebnost, ki bo uživala zaupanje tudi pri Slovakih in Podkarpatskih Rusih, ne samo pri Čehih.

Poljsko izdajstvo slovanstva

Pogajanja med ČSR in Madžarsko se pričnо jutri. Madžari zahtevajo Podkarpatsko Rusijo in Poljaki jih podpirajo.

PRAGA, 7. oktobra. Pogajanja med ČSR in Madžarsko glede nove razmejitve na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji se bodo pričela jutri, v soboto. Pri pogajanjih bo sodelovala tudi še nova slovaška vlada.

VARŠAVA, 7. oktobra. Včeraj je priletel z letalom sem šef kabineta madžarskega zunanjega ministrstva grof dr. Czaky in obiskal poljskega zunanjega ministra Becka, katerega je informiral o madžarskih zahtevah na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji. Madžarska zahteva vso Podkarpatsko Rusijo in velik del Slovaške.

VARŠAVA, 7. oktobra. Avala: Havas poroča: Poljska brzojavna agentura objavlja celo vrsto glasov poljskih listov, ki zagovarjajo madžarske zahteve po Podkarpatski Rusiji. Poljski listi ne zahtevajo nič manj in nič več kakor skupne meje Poljske in Madžarske. Uradna »Gazeta Poljska« piše, da zanima vprašanje Podkarpatske Rusije neposredno tudi Poljsko. List piše, da je priključitev Podkarpatske Rusije k Madžarski edina pametna rešitev, ker govore za to tako zgodovinski kakor tudi strateški razlogi. V ostalem pa, pravi list, je dobila ČSR to ozemlje le v upravo, da bi ga v primeru spremenjenega položaja izročila Rusiji.

BREZPOSELNOST V ANGLIJI.

LONDON, 6. oktobra. Po statistiki z dne 1. oktobra ima Anglija 1,798.618 brezposelnih, ali okoli 40.000 več kakor meseca avgusta. V zadnjem letu se je število brezposelnih povečalo za okoli 450.000.

Zapiski

Važnost Španije

11 liberalnih in nezavisnih poslancev angleškega parlamenta je izdalo spomenico o zunanji politiki, v kateri zavzemajo stališče napram španski državljanski vojni. Ob tej priliki pravijo, da se Franciji lahko zgodi, da bo obkrožena na Renu, Alpah in Pirenejih. Z Majorke pa ji bo Italija zaprla pot v Afriko. Če hočejo velesile urediti medsebojne odnose, morajo paziti na Španijo, ker je danes, prav kakor je bila v napoleonskih vojnah, »ključna pozicija«.

Usoda nemške socialne demokracije v ČSR

Vodstvo nemške socialno demokratske stranke v ČSR je razglasilo, da ustavlja svoje delovanje v okrajih, ki so bili odstopljeni Nemčiji. Tu odvezuje vse dosedanje funkcionarje dolžnosti do stranke in se zahvaljuje vsem pristašem za zvestobo. Vodstvo pravi, da je njegova dolžnost opustiti še vse, kar bi moglo spravljati v nevarnost imetje in življenje pristašev. Zastava stranke je ostala čista in je stala visoko, dokler je bila stranka na svobodnem bojnem polju. Sedaj je to polje izgubljeno in je stranka primorana potegniti iz tega krutega dejstva vse konsekvence.

Nezadovoljni de Kerillis

Henri de Kerillis, desničarski poslanec, ki je v parlamentu glasoval proti Daladierju, pravi v »l'Epoque«, da so monakovski pogoji »ostali v grlu« vsem Francozom, ki se ne pustijo predati iluzijam; vsem Francozom, ki se ne pustijo vplivati od sentimentalizma slepih množic; vsem Francozom, ki se nočejo veseliti v času, ko razkosujejo mali narod, ki je naš zaveznik in kateremu smo mi prisegli, da ga bomo branili.

Runcimanov predlog

Angleška »Bela knjiga« o konfliktu zaradi Sudetov priobčuje izjave lorda Runcimana po izvršeni misiji v ČSR. Lord Runciman sicer pravi, da je treba iskati vzroka za prelom pri Henleinu in Franku ter pri drugih, ki so od teh dveh zahtevali ekstremistične in protizakonite akcije, vendar pa je prišel do zaključka, da je treba Sudete od ČSR odcepiti, kar je bilo zanj »čisto jasno in samo po sebi umevno«. Če pa je že odstop potreben, potem je odveč plebiscit in vsako glasovanje in je bolje, da takoj ČSR mirnim potem izroči ozemlje, ki ima pretežno večino Nemcev, Nemčiji. Za kraje, kjer nemška večina ni velika, lord Runciman priporoča lokalne avtonomije.

Italija in Francija

Interesi Italije in Francije so daleč, da bi bili kontradiktorni. Oni so paralelni in London, Pariz ter Rim se morajo sporazumeti na sredozemskem statutu. (Pierre Dominique v »la République«.)

Vzhodne meje

Svečana in ponovljena deklaracija kancelarja Hitlerja, da nima Nemčija več teritorialnih zahtev v Evropi, bo imela trajen pomen in smisel šele takrat, ko se bo nemštvo na vzhodu in jugovzhodu ustavilo na etničnih, političnih in ekonomskih mejah, ki bodo tako jasne, tako močne in tako dobro branjene kakor so meje na Renu in na Brennerju. (Charles Dumont v »l'Agence économique et financière«.)

Problemi kmetske države

Če smo kmetski narod in smo na to ponosni, mora imeti naša zakonodaja in uprava na vsakem koraku vidne znake kmetskega duševnega in telesnega življenja. (Dr. Joža Rehinec v »Misli in delu«.)

Maribor, 7. oktobra.

Dogodki zadnjih dni so dokazali, da nismo bili Slovani še nikoli v novejši zgodovini tako medsebojno razcepljeni in zato tako brez vpliva na svojo lastno usodo in mednarodni politični položaj, kakor smo sedaj. Ti dogodki so nas poučili, da so bila zelo zmotna pričakovanja, da bo državna osamosvojitev slovanskih narodov ustvarila v Evropi novo slovansko moč in veljavo. Dasi imamo sedaj pet svobodnih slovanskih držav, kri predstavljajo skoraj polovico evropskega prebivalstva, smo vendar odrinjeni od velikih dogajanj evropske politike in bolj njen objekt kakor subjekt.

Ako se pa vprašamo po vzrokih tega neveselega položaja, moramo ugotoviti, da leže izključno v nas samih, v naših grehih preteklosti in sedanjosti. Ti grehi pa so tipično slovanski, ker jih je rodilo slovanstvo samo v svojih nerazčiščenih pojmih o bistvu in nalogah slovanske sorodstvene ideje. Ta nerazčiščenost izvira še iz romantičnih koncepcij Jana Kollárja, ki je sanjal o možnosti ustvaritve enotnega vseslovanskega naroda, ne da bi se bil zavedal, da zgodovinski razvoj ne pozna vračanja, ker nikdar ne ustvarja iz dveh ali več individualno izgrajenih narodov enega, ampak kvečjemu iz enega neizgrajenega dva ali več.

Prav tu, v tem zmotnem gledanju na slovansko bratstvo, se je tako v preteklosti kakor v sedanjosti porodilo vse polno krivih teženj posameznih močnejših slovanskih narodov, ki so si zamišljali izvrševanje svojega slovanskega poslanstva na ta način, da so hoteli asimilirati posamezne dele šibkejših slovanskih narodov, ali pa tudi cele male slovanske narode sploh. Mislili so napačno, da bodo s tem, da zmanjšajo število samostojnih slovanskih narodov in teritorialno ter številčno okrepe sebe, okrepili tudi slovansko kompaktnost. V resnici pa so s temi težnjami samo razbili bratsko slovansko složnost ter ustvarili sovraštva in antagonizme, ki so vodili neizogibno v razdor in v sredobežne, namesto sredotežne cilje.

Prvi in največ so zagrešili v tem oziru Rusi. Oni so bili tisti, ki so v zavezništvu z Nemčijo in nemško usmerjeno bivšo Avstrijo uničili samostojno slovansko Poljsko ter razdelili poljski narod v tri dele; tisti del, ki je pripadel njim, pa v imenu ideje »slovanskega izenačenja« in »zedinjenja« zatirali in skušali porušiti. Trpljenja, ki so ga s tem doživeli Poljaki, niso mogli nikoli pozabiti, in zavist, da se jim prav slovanski bratje Rusi prizadejali največ krivic, je ubila v njih slovanski čut bratstva in sodelovanja. Ako se dandanes ne morejo pomiriti s sovjetsko Rusijo, kakor se prej niso mogli s caristično, in ako so v najtežjem trenutku novejše zgodovine padli v hrbet drugi slovanski sosedi, Češkoslovaški, leži glavna krivda v žalostnem dejstvu, da sami s strani slovanskih bratov niso nikoli doživeli nič drugega kakor preganjanje in zatiranje. Iz tega vzroka izvira tudi njihovo brezobzirno postopanje z ukrajinsko in belorusko narodno manjšino. Kakor so hoteli nekoč Rusi porušiti z nasiljem Poljake, tako hočejo sedaj Poljaki z nasiljem popoljačiti Ukrajince in Beloruse.

Te asimilacijske tendence slovanskega naroda nasproti drugemu slovanskemu narodu pa niso edine. Doživeli smo jih in jih doživljamo tudi na drugih področjih, kjer se stikata po dva slovanska naroda ali kjer je združenih po več slovanskih narodov. Tudi Čehi v tem oziru niso popolnoma brez greha. Ako bi bili že od vsega začetka opustili vsako misel na narodno »zedinjenje« Slovakov in jim dali avtonomijo, kakor je bila določena v pittsburški pogodbi, nasprotniki Češkoslovaške ne bi bili imeli proti njej toliko argumentov, kakor so jih žal imeli. Tudi Praga se žalibog ni pravočasno zavedala, da poslanstvo ČSR ni v tem, da ustvari češkoslovaški narod, ki se ustvariti sploh ne da, ampak v tem, da postane skupen varen okvir za nemoten razvoj svobodnega češkega in svobodnega slovaškega naroda. Prav tako bi bil položaj ČSR drugačen tudi, ako bi bila pustila tisto peščico tješinskih Poljakov, da gredo tja, kamor jih srce vleče. V tem primeru bi bila najbrže imela že davno in tudi sedaj Poljsko popolnoma na svoji strani.

Kar velja v teh primerih, velja tudi v [illegible] vseh drugih, kjer je treba iskati pota zdravega razmerja za sožitje in sodelovanje več slovanskih narodov. Zato nam mora biti primer Rusije, Poljske in Češkoslovaške naravnost nauk in memento! Slovanska sloga in s tem slovanska moč se da doseči samo na ta način, da nehamo sleparomišiti z neuresničljivimi koncepcijami »zedinjevanja« več slovanskih narodov, v enega, ker rodi to »zedinjevanje« vedno le odpor in sovraštvo. Treba je nasprotno priznati nespremenljivo dejstvo obstoja samostojnih slovanskih narodov in iskati njih združitve na podlagi absolutnega priznavanja in spoštovanja njihove individualnosti. Slovanska vzajemnost more in mora biti zato le zajednica svobodnih in medsebojno priznavanih slovanskih narodov! -r.

Barantanje med velesilami

Pred sklicanjem konference velesil za rešitev španskega vprašanja — Gajdove napovedi — Kolonialno vprašanje spor med Anglijo in Francijo

PRED SKLICANJEM KONFERENCE VELESIL ZA REŠITEV ŠPANSKEGA VPRAŠANJA. GAJDOVE NAPOVEDI. KOLONIALNO VPRAŠANJE SPOR MED ANGLIJO IN FRANCIJO.

RIMSKA POGAJANJA.

RIM, 7. oktobra. Angleški poslanik lord Perth se je včeraj zopet sešel z italijanskim zunanjim ministrom grofom Cianom. Dočim so bili dosedanji Perthovi razgovori s Cianom bolj informativnega značaja, so dobili včeraj že značaj uradnih pogajanj. **Namen teh pogajanj je ustvariti podlago za uresničenje angleško-italijanskega sporazuma, ki je bil sklenjen letos meseca aprila, a še vedno ni ratificiran in uresničen.** Kakor se zatrjuje, je lord Perth izročil grofu Cianu angleške predloge glede rešitve vseh vprašanj, ki naj bi se razčistila med Anglijo in Italijo in ki se nanašajo tudi na splošne evropske zadeve. S temi predlogi se je ukvarjal tudi veliki fašistični svet na svoji prvi seji po Monakovem. Kakšni so sklepi, pa v javnosti še ni znano. **Izve se le, da je glavni predmet dosedanjih pogajanj Španija.**

SREDOZEMSKA KONFERENCA.

RIM, 7. oktobra. Ker je rešitev španskega vprašanja glavni pogoj za ratifikacijo angleško-italijanskega sporazuma, se pričakuje, **da bo takoj po ugodni zaključitvi dosedanjih pogajanj med Anglijo in Italijo sklicana posebna sredozemska konferenca, ki bo špansko vprašanje dokončno rešila. Italija vztraja pri tem, da se kot podlaga za to rešitev vzmane Mussolinijev načrt, čemur tudi Anglija v načelu ne nasprotuje. K tej konferenci bi bili povabljeni Mussolini, Chamberlain, Daladier in zastopnik Nemčije.** Ti bi nato konzultirali tudi zastopnike nacionalistične in republikanske Španije. Na tej podlagi bi bil nato izdelan in sprejet načrt za končno likvidacijo španske državljanske vojne.

ZMAGA FAŠISTIČNIH SMERNIC.

RIM, 7. oktobra. V zvezi s sedanjimi pogajanji med velesilami piše Virginio Gajda v „Giornale d'Italia", da je monakovski sporazum **dokončno likvidiral veljavnost versailleske mirovne pogodbe, zadal zadnji udarec Zvezi narodov, zrušil zvezo med Francijo in Češkoslovaško ter Francijo in sovjetsko Rusijo.** Vse to je, pravi Gajda, razčistilo evropsko ozračje, toda ne sme se pozabiti tudi, da protifašizem še ni popolnoma razorožen in da se pripravlja na nov podtalni boj, katerega namen je zopet razbiti sodelovanje med fašističnimi in demokratskimi velesilami, ki je bilo zapričeto v Monakovem. Zato mora biti Italija previdna in se ne sme vdajati nobenim prevelikim iluzijam. **Po rešitvi češkoslovaškega vprašanja Evropa še zdaleč ni tako preurejena, kakor je treba, da bo. Prvo pa je sedaj vsekakor špansko vprašanje.** Šele potem pridejo na vrsto ostala. Kakšna so ta ostala vprašanja, pa Gajda ne pove.

KOLONIALNO VPRAŠANJE.

LONDON, 7. oktobra. Vsi tukajšnji listi ugotavljajo na podlagi pisanja nemških listov in drugih informacij, **da bo prva prihodnja nemška zahteva vrnitev kolonij.** Z debelimi črkami ponatiskujejo zlasti izvajanja hamburškega „Fremdenblatta", ki piše: „Anglija se gotovo še zaveda, da 80-milijonski nemški narod ne bo mogel več mirno prenašati mirne izločitve Nemčije od udejstvovanja v kolonijah. Način, po katerem sta uredila Chamberlain in Hitler češkoslovaško vprašanje, daje dovolj možnosti tudi za ureditev kolonialnega vprašanja." V angleških vladnih krogih so zaradi tega zelo zaskrbljeni, vendar upajo, **da bi se Nemčija morda dala zadovoljiti s tem, da bi se ji vrnile le tiste kolonije, ki so bile prisojene Franciji, dočim bi Angliji prisojene še nadalje ostale v njeni upravi.** To stališče Londona je pa izzvalo danes v Parizu veliko ogorčenje in pariški listi pravijo, **da Francija ni Češkoslovaška.** Zdi se, da bo povzročilo kolonialno vprašanje, čim bo uradno sproženo, **popoln razdor med Francijo in Anglijo.**

Zmaga Chamberlainove vlade

PRI GLASOVANJU ZA ZAUPNICO JE DOBILA 313 GLASOV PROTI 150, PRI GLASOVANJU ZA ODGODITEV ZASEDANJA PA 315 PROTI 140 GLASOVOM

LONDON, 7. oktobra. Včeraj se je nadaljevala in končno zaključila debata v londonski spodnji zbornici o monakovskih sklepih in vseh vprašanjih, ki so v zvezi z novo evropsko politiko. Govorilo je zopet več govornikov s strani opozicije in s strani vlade, končno pa je Chamberlainova vlada dobila zaupnico s 313 proti 150 glasovom. Za zaupnico so glasovali tudi nekateri poslanci opozicionalne liberalne stranke. Nato se je razvila debata o odgoditvi zasedanja do 1. novembra, ki je bila mestoma zelo burna. Največji vihar sta povzročila voditelj delavstva major Atlee in zlasti Winston Churchill, ki je očital vladi, da se hoče do 1. novembra izogniti parlamenta samo zato, da bi med tem časom nadaljevala svojo pogubno politiko brez kontrole. V odgovorih na vprašanja raznih govornikov je ministrski predsednik Chamberlain izjavil, da Anglija ne bo uvedla redne vojaške obveznosti v dobi miru, ampak samo za primer vojne. Prav tako je vlada tudi izjavila, da ne namerava odobriti politike, ki bi izključila srednje in male države od sodelovanja v mednarodnih vprašanjih. Pri glasovanju za odgoditev zasedanja zbornice do 1. novembra je glasovalo za predlog vlade 315 poslancev, proti pa samo 140.

LONDON, 7. oktobra. Reuter: Preden so zaključili zasedanje parlamenta, je Chamberlain izjavil, da vlada ne misli uvesti prisilne vojaške službe. Vodja opozicije je govoril o posledicah monakovskega razgovora, ki jih bo imel na zadržanje kolonij. Parlament je bil odgoden do 1. novembra, vendar je Chamberlain izjavil, da ga bo sklical prej, če bo to zahtevalo javno mnenje. Po seji se je ministrski predsednik takoj odpeljal na Škotsko, kakor so mu nasvetovali zdravniki.

Izgon Židov iz Italije

IZREDNO OSTER SKLEP SINOČNJE SEJE VRHOVNEGA FAŠISTIČNEGA SVETA V RIMU.

RIM, 7. okt. Reuter: **Danes zjutraj se je končalo zasedanje vrhovnega fašističnega sveta, ki je prineslo važne zaključke v pogledu izgona Židov. Razen Židov, ki so služili v italijanski vojski med vojnami ter onih, ki so bili že od začetka v fašistični stranki, nadalje onih, ki so že preko 65 let stari ali oženjeni z Italijankami, bodo izgnani iz Italije vsi. V bodoče bodo prepovedani zakoni med Italijani in židovkami in sploh tujkami. Židom tudi ne bo dovoljeno imeti več kot 50 hektarjev zemlje ter služiti v italijanski vojski. Komunike pravi, da je rasna politika za Italijo življenjskega pomena. Dokazano je, da so Židje največji nasprotniki fašizma, kar so pokazali tudi v Španiji, kjer so vsi na strani Barcelone.**

Francija osamljena

PARIZ, 6. oktobra. Kljub temu, da so debate v francoski zbornici in v senatu potekle tako mirno in soglasno, se v tukajšnjih političnih krogih vendarle zavedajo, da je monakovski sporazum ustvaril za Francijo popolnoma nov položaj. Polagoma pričenjajo spoznavati, da mora Francija računati odslej z osamljenostjo. Edino zavezništvo, ki ji je po monakovskem sporazumu še ostalo, je ono z Anglijo, nihče pa ne ve, kako dolgo lahko ostane zares trdno. Zveza z Rusijo je postala čisto iluzorična in je morda le še vprašanje časa, kdaj bo sploh prenehala, ker ni izključeno, da se bo Rusija sploh umaknila v izolacijo, skrbeč samo za svoje interese. **V srednji in vzhodni Evropi pa Francija po žrtvovanju Češkoslovaške ne more računati na nobeno zavezništvo** več. Z Monakovim so se simpatije, ki jih je uživala Francija pri srednjih in malih državah, dokončno ohladile.

Židje se ne bodo smeli več naseljevati v Palestini

LONDON, 7. okt. Vrhovni komisar za Palestino je imel sestanek z ministrom za kolonije Malcolmom Macdonaldom, ki je dejal, da bodo v Sveti deželi osigurane civilne in verske pravice Židov in Arabcev. V bodoče bodo prepovedali vseljevanje Židov v Palestino.

Nova zunanja politika ČSR

RIM, 7. okt. (Avala). Agencija Stefani poroča: Naš diplomatski korespondent iz Prage javlja, da se v češkoslovaškem tisku že vidijo obrisi nove češkoslovaške zunanje politike. Češkoslovaško-francoska in ruska pogodba sta postali usodni. Politični horizont v Podonavju je dobil novo obličje. Zaradi tega je razumljivo, da nova Češkoslovaška nastopa novo pot, in sicer pot prijateljstva z državami, s katerimi je do sedaj bila v sovražnih odnošajih. Ta novi kurz se vidi že v osebi zunanjega ministra Chvalkovskega, ki je nov človek v vodstvu češkoslovaške države. Italija bo novi Češkoslovaški po defin. ureditvi vseh narodnostnih vprašanj ponudila roko za koritsno sodelovanje.

TUDI V RUSIJI PREORIENTACIJA.

MOSKVA, 7. okt. (Avala). V Moskvi smatrajo, da je odstop prezidenta Beneša popoln poraz politike, ki jo je začel Litvinov. Njega za to delajo odgovornega, ker je doživel polom francoske zvezne politike z evropskimi pogodbeniki. Kakor se čuje, bo vrhovni svet sovjetske Unije v najbližjem času določil nove smernice sovjetske zunanje politike.

POLET LONDON - CAPETOWN.

LONDON, 7. okt. **Angleško letalo, ki poizkuša polet brez pristanka do Capetowna v Južni Afriki, je preletelo do sedaj že čez 2.000 km ter je v času poročanja nad Saharo. V Capetownu ga pričakujejo jutri zjutraj.**

ROOSEVELT CARJU BORISU.

SOFIJA, 6. oktobra. Med neštetimi brzojavnimi čestitkami, ki jih je prejel bolgarski car Boris III. k jubileju 20-letnice vladanja, je tudi čestitka ameriškega zveznega predsednika Roosevelta. Roosevelt je v brzojavki izrazil tudi željo za mir in napredek bolgarskega naroda.

POPOLNEJŠA OBOROŽITEV AVSTRALIJE.

CAMBERRA, 6. oktobra. Avstralsko vojno ministrsvo objavlja, da se bo Avstralija takoj lotila povečanja svojih aktivnih vojaških čet. Število miličnikov se je že doslej povečalo od 35.000 na 42.000 mož.

POMORSKA KONFERENCA V SPLITU.

BEOGRAD, 6. oktobra. Dne 12. oktobra bo v Splitu konferenca pomorskega odbora držav balkanske zveze. Konferenca bo trajala osem dni, po zaključku pa bodo delegati obiskali razna mesta našega primorja. Jugoslovansko delegacijo tvorijo načelnik pomorskega oddelka prometnega ministrstva Penović kot zastopnik države, eden izmed lastnikov ladij v imenu njihovega združenja in pa strokovnjaki, ki jih določi zunanje ministrstvo.

Tekma Železničar — Maribor prepovedana

V smislu odloka notranjega ministrstva je Sresko načelstvo Maribor d. br. zabranilo odigranje prvenstvene tekme Železničar - Maribor, ki bi se morala odigrati v nedeljo.

VREMENSKA NAPOVED.

Še nadalje nestanovitno vreme, nekoliko hladnejše.

Nočna lekarniška služba: Mestna lekarna pri Orlu, Glavni trg, tel. 25—85; lekarna pri Sv. Roku, vogal Aleksandrove in Meljske ceste, tel. 25—32.

Borza. Curih, 7. oktobra. Devize: Beograd 10, Pariz 11.77, London 21.065, New York 438.25, Milano 23.075, Praga 15.10, Berlin 175.70.

Novice

Pereče potrebe severne meje

V NAŠE OBMEJNE KRAJE JE TREBA VSEPOVSOD NAPELJATI ELEKTRIKO IN TELFON TER SPLOŠNO DVIGNITI GOSPODARSKI IN KULTURNI NIVO.

Telefon in elektrika sta dandanes važni kulturni sredstvi sodobnega življenja. Razmere časa so privedle do tega, da so pričele kazati potrebo po teh tehničnih napravah skoraj vse večje slovenske vasi. Kraji ob severni meji so bili doslej v tem oziru zelo prikrajšani. V mnogih primerih trpi kmečka trgovina, ker ni v bližini potrebnih informativnih zvez za informiranje o cenah kmetijskih pridelkov. Telefon bi bil v gospodarskem oziru mnogokrat v veliko olajšanje težkih gospodarskih bremen, s katerimi se mora boriti dandanes kmet ob naši severni meji. Tudi v kulturnem oziru bi pomenil telefon veliko pridobitev za izletniške točke kot so n. pr. Sv. Ana, Sv. Anton in Marija Snežna. Brez telefona so še vedno kraji: Sv. Benedikt v Sl. gor., Sv. Anton, Sv. Ana, Sv. Jurij, Marija Snežna in Negova. Le Sv. Anton bo dobil še mogoče tekom letošnje jeseni telefonsko zvezo, ker se že gradi nova linija in sicer Ptuj—Sv. Urban pri Ptuju (do koder je telefon že dograjen) — Sv. Bolfenk v Sl. gor. — Sv. Andraž v Sl. gor. — Sv. Atnon v Sl. gor. Linija bo dolga 26 km in bo za Slov. gorice važnega pomena, a brez telefona bodo ostali važni zgoraj navedeni kraji ob severni meji. Nujna potreba je, da se še ti povežejo s telefonom v liniji Sv. Lenart — Sv. Ana — Marija Snežna, na drugi strani pa po možnosti Sv. Lenart — Sv. Jurij v Slov. gor. Podaljšala naj bi se tudi sedanja linija od Sv. Trojice do Sv. Benedikta in Negove. Gradnjo telefona v navedenih linijah bi bilo mogoče izvesti z manjšimi stroški, saj bi pripomogli s potrebnimi prispevki interesenti sami.

Druga važna potreba ob severni meji je razširitev električnega omrežja. Elektriko najbolj pogrešajo kraji: Sv. Benedikt v Slov. gor., Sv. Trojica, Sv. Anton in Sv. Ana. Tudi tej prepotrebni izvedbi bi trebalo zastaviti vso pažnjo, da se omogoči napeljava elektrike v navedene kraje. Kmet bi si prihranil marsikak dinar s ceneno nabavo luči, ki bi nadomestila petrolejske svetilke, ki so mnogokrat zvezane z mnogo večjimi stroški ko električni tok. Tudi obrtniški stroji, žage, mlini itd. bi se postavili v električni pogon. S tem bi bilo mnogo pomagano našemu obrtništvu.

Izpopolnitev telefonskih in električnih zvez bi ne služila samo koristim tuk. prebivalstva, marveč našega celokupnega narodnega napredka. Prav posebno pažnjo pa bi temu trebalo posvetiti radi sedanjih razmer na naši severni meji.

Celjski krojači bodo povišali cene

Odkar je sklenjena med krojači celjskega okraja in njihovimi pomočniki kolektivna pogodba, po kateri bodo mojstri zvišali delavcem mezde za okrog 25%, se krojači trudijo, da sestavijo tarifo krojaških cen. Po vzorcu švicarskih in drugih inozemskih organizacij bodo z enotnimi cenami preprečili vnaprej konkurenco, ki je na škodo mojstrom samim. Sicer pa noben mojster ne bo mogel delati pod določeno ceno, ker bodo pomočniki zahtevali po kolektivni pogodbi predpisano mezdo.

Mezde pomočnikov bodo znašale po kval[illegible] dela 5'50 dinarjev na uro, 5 in[illegible]arjev. Za prvovrstno izde[illegible] je potrebnih 52 ur dela, [illegible] plačati mojster pomočniku [illegible]arjev. Režija znaša okrog 85 d[illegible]jev, zaslužek mojstra pri obleki 71'25 din, skupaj bo stalo delo take obleke okrog 443'75 dinarjev. Delo druge in tretje vrste bo stalo toliko manj, kolikor manj bo znašala mezda. Za površnik je treba 38 ur dela in bo stala izgotovitev okrog 350 din. Za hlače je treba na primer 11'5 ur, za telovnik 8'5 ur dela. Za podeželsko izgotovljeno obleko je dovolj le 18 ur dela in bo stala okrog 180 dinarjev, približno 50 dinarjev več kot doslej

Krojači prosijo javnost, da upošteva solidno delo obrtnika in še vnaprej nosi blago v delo k njemu, upošteva naj realnost gornjih številk, kajti vsako cenejše delo gre le na račun krojača in njegove družine na hrani, stanovanju in obleki. Med krojači, ki so delali ceneno in zato po 15 in celo 20 ur na dan, je velik procent tuberkuloznih in skorbutnih, mnogo jih zgodaj umre in njihovi otroci so podhranjeni. Krojači dobro poznajo razmere, v katerih žive naši uradniki in delavci, toda krojači ne morejo nositi tega računa. Samo en primer podeželskega krojača naj objasni položaj teh krojačev. Stroški za stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, zavarovanje in nepredvidene izdatke ter amortizacijo in neplačano delo so znašali 4.370 din. Naredil pa je ta krojač v enem letu oblek po 120 din, skupaj 7.200 din. Ostane mu torej za vse leto 2.830 din. In to je račun krojača, ki mu gre še „dobro"!

Nova kolektivna pogodba stopi v veljavo 9. oktobra in s tem tudi povišanje cen krojaških del v Celju in okolici.

Smrt najstarejše slovenske matere

Točno ob tretji obletnici 65-letnice poroke (železna poroka) je v sredo zvečer pri Sv. Juriju ob Ščanvici umrla 97-letna posestnica Ana Verzel. Pokojnica je gotovo najstarejša slovenska mati, ki je vzgojila 6 sinov, od katerih je pet bilo v svetovni vojni. Do zadnjega je bila blaga ženica prežeta z zdravim kmečkim humorjem in je do svoje smrti sama vodila svoje gospodarstvo. Ob svoji železni poroki je še plesala s svojim sinom-ljubljencem, uglednim mariborskim gostilničarjem Francom Verzelom, danes pa jo je zagrnila slovenjegoriška zemlja. Najstarejši Slovenki, ki je edina v državi doživela železno poroko, bodi ohranjen blag spomin!

Inženir odkril „vampirja"

V Poroju blizu Tetova v Srbiji je v hiši posestnika Zejnula Idrizovića že več mesecev strašilo. Pod hišo so vsako noč čuli tuljenje in jokanje ter klicanje na pomoč. Vaščani so pravili, da je v Igrizovićevi hiši vampir. Njihovo slutnjo je potrdila še nenadna smrt Idrizovićevega smrtnega sovražnika in vsi so bili prepričani, da se je posestnik še sam povampiril. Večer za večerom je hodil nesrečni mož na grob svojega neprijatelja in prosil, da mu odpusti. Toda ni pomagalo. Kar naprej je strašilo. Idrizović se je izselil iz hiše in jo popolnoma izpraznil. Za »vampirja« je izvedel pred kratkim tudi rudarski inženir Strelcev iz Tetova, ki je preiskal hišo. Z raznimi aparati je kmalu ugotovil vzroke ropota in tuljenja. Ugotovil je, da tečeta pod hišo strahu dva potoka, ki rušita zemljo in povzročata šum. Vaščani so se oddahnili, ko so izvedeli, kakšen vampir jih je strašil.

Dete v lisičji jami

Ko se je neki kmet vračal skozi gozd blizu Duge Rese domov, je slišal obupno jokanje otroka. Šel je v smeri glasu in dospel do lisičje jame. Ves presenečen je ugotovil, da v tej jami joče neko dete. — Mož je v lisičji jami našel okoli tri tedne starega otroka, ki je bil pokrit z vejevjem. Ko ga je rešil nenavadnega bivališča, je dete prenehalo jokati. Zadevo je prijavil žandarmeriji, ki išče kruto mater, ki je svojega otroka odložila v lisičjo jamo.

Pogozdovanje našega Primorja

V Splitu je bila konferenca turističnih zvez, na kateri so razpravljali o ureditvi parkov, drevoredov in javnih ter zasebnih gozdičkih v turističnih mestih na Primorju. Ugotovili so, da je bilo to vprašanje doslej zelo zapostavljeno, saj razen Marjana v Splitu skoraj nimamo dostojnega parka. V Splitu odpade na vsakega meščana samo 10 cm² zelene površine, dočim v tujih letoviških krajih do 10 m² in še več. Zato je na vsak način že skrajni čas, da se ta nedostatek odpravi, ker bodo naša primorska mesta z gozdički in parki še bolj privabljala tujce. Sestavljen je poseben odbor strokovnjakov, ki bo izbral floro, s katero bodo pogozdili naše Primorje. Ta odbor bo obiskal vsa obmorska mesta, da prouči klimatske in terenske prilike in določi primerno floro.

Novice iz šmarskega okraja

Trgatev je pričela povsod. Deževje zadnjih dni je začelo delati na grozdju veliko škodo. Grozdje je pokalo in gnilo. Nekateri so trgali kar v dežju. Spričo slabega vremena po naših goricah ni bilo živahnega razpoloženja. Sladkorja za slajenje mošta se skoraj nihče ni poslužil.

Slinavka in parkljevka se je začela seliti v naš srez. V nekaterih občinah so zasledili posamezne slučaje. Šole so ponekod zaprli, da se ne bi bolezen širila po šolskih otrocih, ker je znano, da so posebno odrasli dečki desna roka svojim očetom — gospodarjem v hlevih pri živini in kot takšni lahko nevarni raznašalci škodljive epidemije. Ker je šmarski okraj na glasu po dobro razviti živinoreji, bo bolezen za našega živinorejca velik udarec. Marsikomu se bo znižal važen vir dohodkov.

Iz Rogaške Slatine. Znani narodni delavec in specialist za kop. lečenje g. dr. Franjo Kolterer je obhajal te dni 50-letnico rojstva. S svojo strokovno usposobljenostjo je mnogo pripomogel k velikemu slovesu našega zdravilišča.

o **Premestitve.** Uradniški pripravnik Albin Šterbec je premeščen s pošte Ptuj v Zidani most, pomožni manipulant Sl. Brus iz Zidanega mosta v Moškanjce, manipulantka Jožica Čož iz Trbovelj v Mojstrano in pomožna manipulantka Ana Ribič iz Vojnika v Sevnico.

o **Razstavo slovenske knjige v Ljubljani** ljudje proti pričakovanju prav dobro obiskujejo. Posečajo pa jo tudi obiskovalci z dežele, in to tako kmetje in delavci kakor podeželska inteligenca. Tudi mladina kaže za razstavo izredno zanimanje.

o **Najstarejši slovenski** učitelj g. Franc Kavčič od Device Marije v Polju, slavi 92 letnico življenja. Bil je neustrašen kulturni in stanovski borec.

o **Slovensko vajeniško razstavo** je priredilo v Beogradu Društvo za varstvo delavske mladine v Ljubljani. Razstavo treh tabel z devetimi slikami so priredili v okviru razstave za varstvo otrok v Beogradu.

o **Društvo prijateljev rudarskega oddelka** tehniške fakultete so ustanovili v Ljubljani. Za predsednika je bil izvoljen generalni ravnatelj TPD. g. Rihard Skubec.

o **V knjižnico Prosvetnega društva v Litiji** je vlomil neznanec in odnesel 200 din.

o **Medved je »posetil« hišo posestnika Lohkarja** blizu Dobrepolja. Hotel si je privoščiti mastno koruzo, ki visi in se suši na steni poslopja. Ker mu ni šlo gladko »od rok«, je začel renčati, na kar so se razbežali vsi psi, ki so se lajajoč zbrali okoli njega. Malo na to je odhlačal tudi sam nazaj v gozd, kjer so ljudje zadnje čase že opazili nekega medveda.

o **Sadna letina je bila izredno slaba** v litijski okolici. Ni ne jabolk ne hrušk, le nekaj kostanja je po nekaterih krajih. Te dni so ponekod začeli s trgatvijo; pridelka bo nekaj in tudi precej sladek je.

o **Kmečko slovesnost v Rovtah nad Logatcem** je priredila Kmečka zveza. Blagoslovljen je bil prapor Mladinske kmečke zveze.

o **Dva konja so vzeli orožniki v Litiji ciganom,** ki se klatijo po tamošnji okolici in kradejo tudi po njivah. Orožniki se trudijo, da bi ujeli vso cigansko družbo.

c. **Preveliko navdušenje za nogomet.** Včeraj zvečer si je pri igri na igrišču pri Skalni kleti zlomil nogo učenec Borlak Franc, s Ceste na grad.

p. **Hotel se je naučiti šofirati.** Petančič Davorin, kaplan iz Koprivnice pri Rajhenburgu, si je nabavil star avto. Najel je šoferja. Le po lepih in ravnih cestah je skušal obračati volan. Ko sta se včeraj vozila proti Ptujski gori, je bila cesta blatna in spolzka. Čeprav je vodil sam šofer, je avto zaneslo tako, da je treščil v mostno ograjo pri gostilni Mešiček. Šofer Žnidarič F. je ostal nepoškodovan, kaplan pa se je zaletel v šipo in zadobil težke poškodbe na glavi in so ga onesveščenega prepeljali v ptujsko bolnišnico.

n **Ameriški novinar in publicist** Douglas Sandler je prispel v Šibenik. V svoji reviji bo priobčil več člankov o naši državi.

n. **Cerkev v spomin pokojnega patrijarha Varnave** bodo posvetili v Prnjavoru. Svečanošti bo prisostvoval tudi kraljev zastopnik.

n. **Železniški muzej v Sarajevu.** Železniška direkcija v Sarajevu bo v kratkem ustanovila železniški muzej, ki bo prvi v Jugoslaviji.

n **Po zakonu o zaščiti države** je bil v Beogradu obsojen trgovski pomočnik Sl. Budić iz Zagreba na tri leta strogega zapora.

n **Azijske ptice priletele k nam.** V mnogih mestih našega juga so vlovili obročkane ptice, ki so priletele iz Male Azije.

n. **Policaji pisali izsiljevalna pisma.** V Slavonskem Brodu je izzvala aretacija dveh občinskih policajev pravo senzacijo. Ugotovili so namreč, da sta pisca izsiljevalnih pisem, ki so jih zadnje čase prejemali tamkajšnji bogataši in odličniki

n. **Moža pijanca je ubila** Gvozdenija Krsmanovićeva iz okolice Užičke Požege. Žena je imela doma pravi pekel in ji je mož pijanec dnevno grozil s smrtjo.

n. **Blizu Prištine sta dva razbojnika napadla** rudniškega ravnatelja Selestova in blagajnika, ko sta se z izvoščkom peljala v rudnik Ajvalija, da tam izplačata rudarje. Roparja sta vzela ves denar v znesku 131.000 dinarjev.

n. **Na dosmrtno ječo** sta bila v Prokuplju obsojena Danilo Miljković in Ljubomir Stameljković, ker sta za nagrado 6000 dinarjev ubila župana neke okoliške občine.

n. **Za 20.000 dinarjev medu** je ukradla tatinska triperesna deteljica v okolici Bjelovara. Med so tatovi kar na debelo prodajali.

n. **Nesrečna somborska družina.** Zla usoda nenavadno zasleduje družino Jurišića v Somboru. Istega dne, ko se je smrtno ponesrečil obrtnik Ivan Jurišić, je njegova žena rodila sina. Prav istega dne pa je dospela iz Amerike brzojavka, da sta tam umrla njegov brat in nečak. Da bi pa bila nesreča Jurišićeve družine še večja, je nekaj dni po sinovem pogrebu umrl še oče.

n **Skoraj cela vas je zgorela v Samošu v Banatu.** Požar, ki je nastal v hiši Branka Gjugina se je zaradi vetra z bliskovito naglico razširil po vasi. Zgorelo je devet hiš z vsemi gospodarskimi poslopji.

n. **Silno neurje nad Boko Kotorsko in okolico** je povzročilo milijonsko škodo. Voda je porušila most in železniško progo pri Zeleniki, zalila vojaško taborišče in izpodkopala nekaj hiš. Iz nekega skladišča je voda odnesla vagon žita in povzročila mnogo druge škode. Vihar je pustošil tudi nad Barom, kjer je lilo celih 16 ur kakor iz škafa. Noben obrambni nasip ni mogel kljubovati nalivom.

n. **Slinavka v Bosni.** V vzhodnem delu Bosne se je slinavka tako razširila, da ni mogoče najti zdravega goveda. Oblasti so ukrenile vse, da bolezen omejijo.

n. **Čudovito dresirano svinjo** ima Marko Kulišić iz okolice Brčkega. Gospodar je svinjo tako zdresiral, da hodi po dveh nogah, se na njegovo zapoved vleže, skače, zvija itd. Služi mu tudi za čuvaja in je nevarnejša od psa.

n **Krvava bitka s tihotapci.** V Vrajču pri Kotoru so orožniki prijeli dva mlada tihotapca, ki sta nosila 30 kg tobaka. Tobak so zaplenili, mladeniča pa izpustili. Tihotapca sta v vasi zbrala večje število kmetov, ki s onapadli orožnike. Pričelo se je streljanje. En tihotapec je bil ubit, drugi pa nevarno ranjen ter je v bolnišnici umrl.

n **Kulturna prireditev končala s pokoljem.** V Varešu pri Sarajevu je prišlo po kulturni prireditvi »Jedinstva« [illegible] strahovitega pretepa, pri kateren[illegible] n mrtev in več hudo ranjenih.

Maribor

Cenzurno nadzorstvo nad mariborskim gledališčem

CENZURNI SVET PRIČNE TAKOJ POSLOVATI TER BO V UMETNIŠKO-TEHNIČNEM, MORALNEM IN DRŽAVNO-ZAŠČITNEM POGLEDU NADZIRAL DELOVANJE NAŠEGA OBMEJNEGA GLEDALIŠČA.

Delj časa se je že pripravljalo imenovanje posebne gledališke nadzorovalne komisije tudi za mariborsko gledališče. Za Ljubljano je sedaj prišel na vrsto Maribor. Ban dravske banovine je v nadzorovalno komisijo za mariborsko gledališče imenoval naslednje gg.: za predsednika prof. dr. F. Sušnika, njegovega namestnika docenta tuk. bogoslovja dr. J. Meška, za člana prof. dr. I. Dornika in prof. B. Bajuka, za njuna namestnika pa vodjo mariborske podružnice »Slovenca« F. Sekolca in znanega pesnika prof. Fr. Borka. Nadzorovalna komisija prične s svojim delom takoj. Delo bo opravljala v okviru posebnega poslovnika, po čigar določbah je navedena komisija upravičena ocenjevati odrska dela, ki se igrajo v gledališču. To ocenjevanje in nadziranje se tiče umetniško-tehnične, moralne in državno-zaščitne plati gledališkega udejstvovanja. Že odobrena gledališka dela bo komisija nadzirala pri vseh generalnih skušnjah in tudi pri predstavah. Poleg tega pa lahko ta komisija daje gledališki upravi tudi nasvete glede izbire in izvajanja repertoarja. Gledališka uprava pa je dolžna odslej pravočasno sporočiti nadzorovalni komisiji program ter ji poslati seznam in besedilo vseh novih del v dveh izvodih. Prihodnja predstava v mariborskem gledališču bo torej že pod nadzorstvom cenzurne komisije.

Peki znižali cene kruha

Na snočnji seji Združenja pekovskih mojstrov v Mariboru so sklenili, da bodo od ponedeljka, dne 10. t. m., dalje cene kruhu znižali. Beli kruh 60 dkg po 4.25 d, hleb 90 dkg pa 4 din; polbeli kruh 3.85 din kilogram ali hlebec od 104 dkg 4 din; črni kruh kilogram 3.60 din ali hlebec 111 dkg 4 din. Fino pecivo bodo prodajali po istih cenah ko doslej. Za peko domačega kruha bodo stranke plačevale od 2.50 do 3 din. Pekovski mojstri v Mariboru bodo ustanovili lastno nabavljalno zadrugo za kvas, slad, moko, premog, drva in vse ostalo.

Košaški davčni spor še ni rešen

Z ozirom na vest, da je finančna direkcija v Ljubljani zavrnila zahteve košaške občine glede pobiranja davkov, smo se obrnili na pristojno mesto za pojasnilo. Zvedeli smo, da košaška občina še ni dobila uradnega obvestila o rešitvi tega davčnega spora. Naprošeni pa smo, da javnost obvestimo, da bodo Košaki v slučaju neugodne rešitve vložili pritožbo na upravno sodišče. V tem slučaju seveda ne more biti govora o likvidiranem davčnem sporu.

m. **Zveza kulturnih društev** vabi društva, da se udeležiqo spominskega koncerta, posvečenega blagopokojnemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju, v soboto ob 20. uri v frančiškanski cerkvi.

m **Policijska vest.** Danes je po nadkomisarju g. Stanku Kosu prevzel njegove agende policijski svetnik g. Karl Pestevšek iz Ljubljane.

m **Občinska seja na Pobrežju.** Drevi bo občinska seja pobreške občine. Na dnevnem redu so važna komunalna vprašanja.

m **Zopet 1000 kg grozdja** so danes prodale gospodinje na Rotovškem trgu. — Grozdje je bilo srednje kakovosti in po 3.50 dinarjev kilogram. Grozdje bodo tudi jutri prodajali.

m **Mariborski obrtniki potujejo v Beograd** 14. t. m. in si bodo tam ogledali prvo državno obrtniško razstavo. Hkrati bo deputacija naših obrtnikov izročila pravosodnemu ministru spomenico glede obrtniškega dela v kaznilnicah.

m. **Obiskovalce koncerta,** posvečenega spominu blagopok. kralja Aleksandra I. Zedinitelja, opozarjamo naj si nabavijo vstopnice v predprodaji radi večernega navala pri blagajni. Deputacije, ki so javile svojo udeležbo, imajo vhod pri stranskih vratih v cerkev. Deputacije imajo svoje prostore rezervirane pred oltarjem. Javijo naj se rediteljem. Vstopnice se dobe pri ge. Zlati Brišnikovi.

m **Umrli so pretekli teden v Mariboru:** 63 letni vpokojeni jetniški paznik Leka Kekec, 69 letna železničarjeva žena Marija Terglec, 21 letni cigan Ivan Horvat, 82 letni posestnik Ivan Koller, 83 letna zasebnica Cecilija Klippstätter, 6 tednov stari mizarjev sin Matevž Sket in 62 letni mestni gradbeni delavec Adolf Milner.

m **Poročili so se v Mariboru.** Serapp Emil, mehanik, in Vake Terezija; Draksler Ignac, pekovski pomočnik, in Ber Marija; Mlakar Miroslav, železničar, in Perger Jožefa; Uhl Ferd., žel., in Veršič Antonija; Košar Ivan, posest. sin. in Perovec Ivana; Grušovnik Viljem, splavar, in Pušnik Antonija; Škarabat Franc, kemijski inženir, in Simončič Fanika, magistratna uradnica; Pernat Emil, skladiščnik, in Drog Kristina; Gros Anton, železničar, in Štibler Marija; Mesarič J., hišni posestnik, in Paj Marija; Auguštiner Ivan, mizar, in Tertinek Jožefa; Križan Ivan, tovarniški delavec in Zahojnik Slavica; Lešnik Rajko, nožarski pomočnik, in Smolar Marija; Batagelj Avgust, mizarski pomočnik, in Skorja Ana; Zentner Ivan, pasarski pomočnik, in Teihman Regina; Kovič Ferdinand, strojevodja, in Ukmar Stanislava, ter Sager Vilko, železniški uradnik, in Zöhrer Hedvika.

m **Narodna odbrana** poziva vse svoje člane, da se udeležijo komemorativnega koncerta v soboto ob 20. v Frančiškanski cerkvi v spomin blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

m. **Weekend hišico blizu Treh ribnikov** bo še to jesen zgradilo prireditveno vodstvo »Pohorskega dne«. Hišica bo služila za primer hišic, ki jih bo bodoča zadruga gradila na Pohorju.

m **Okenski okvir** je nekdo ukradel Iv. Mlekušu v Maistrovi ulici 6 in mu povzročil 250 dinarjev škode. Včeraj ključko, danes okno...

m **Kolo je ukradel** neznanec frizerki Mariji Baničevi izpred njenega salona v Razlagovi ulici. Ukradeno kolo je znamke »Eskona« in registrirano s številko 25507.

m **Zanimive aretacije.** Mariborska policija je prijela Feliksa in Mliko K. ter še enega osumljenca, katerega ime mora v svrho preiskave ostati še v tajnosti. Kakor doznavamo, se nam obeta zanimiva afera posebnega značaja.

m **Vrata so padla na glavo** zidarju Ant. Frasu od Sv. Janža na Dravskem polju. Hudo poškodovanega so pripeljali v mariborsko bolnišnico.

m **Žile si je prerezala** na levi roki 23 letna tovarniška delavka Anica C. iz Kopivnika pri Framu. Obupanko so spravili v mariborsko bolnišnico, kjer so ji rane zašili.

m **Vol ga je nabodel.** Pri Sv. Ani v Sl. gor. je pobesneli vol napadel 56 letnega hlapca Martina Fajsa in ga z rogovi poškodoval na trebuhu. Mož se zdravi v bolnišnici.

* **Danes zvečer** ob 20. bo predaval v predavalnici Ljudske univerze prof. Silvo Kranjec o temi »Politični položaj Evrope l. 1914.

* **Licitacija** starih okenskih okvirjev in tramovja se vrši dne 9. t. m. ob 2. pop. v šoli Razvanje.

* **Starokatoliška cerkv. občina** naznanja: Ker ne bo v nedeljo v Mariboru običajne službe božje, odpade tudi maša zadušnica za blagopok. Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

* **Društvo drž. in samoupravnih upokojencev v Mariboru** obvešča svoje člane, da se izredni občni zbor radi glasovanja o morebitni združitvi našega društva z ljubljanskim društvom upokojencev **ne bo vršil tudi ne 9. oktobra,** temveč šele potem, ko bo ukinjen ministrski odlok št. 356.53, z dne 24. 9. t. l., radi prepovedi shodov in zborovanj. O zborovanju bomo člane še pravočasno obvestili po časopisih. Predsedstvo.

* **Zadnjo tombolo** priredi letos Narodna Odbrana v nedeljo, dne 9. oktobra, na kateri se bo razdelilo med srečne dobitnike 15 tombolskih dobitkov poleg nešteto drugih malih. Glavni dobitki so din 3000 v gotovini, moško in žensko kolo, bala platna itd. Cena tombolskim kartam Din 2.50. Tombola se vrši na Trgu Svobode ob 3. uri popoldne. Čisti dobiček je namenjen za naše obmejne šole. V slučaju slabega vremena se vrši tombola naslednjo nedeljo, dne 16. oktobra t. l.

* **Naročnino za knjige »Vodnikove družbe«** sprejema Knjigarna Tiskovne zadruge, Maribor, Aleksandrova cesta 13.

* **Putnikovi izleti** z modernimi avtokari 9. oktobra — nedelja v Slovenske gorice (Cmurek, Apače, Gornja Radgona, Slatina Radenci, Kapela, Sv. Trojica, Sv. Lenart) Vozna cena Din 50.—, 12. oktobra enodnevni izlet v Graz. — Vožnja in vizum Din 100.—,

* **Bi radi preskrbeli svojim otrokom katero knjigo** o tujih deželah in krajih? Vzemite Kunarjevo Zadnjo pot kapetana Scotta ali Sven Hedinovo V azijskih puščavah ali Kozakov Boj za Mount Everest ali Brežnikove Junake prekooceanskih poletov ali Nansenovo V noči in ledu. Vse te knjige dobite pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Šelenburgova ul. 3 in v Mariboru, Aleksandrova c. 13. Dajte svojim dozorevajočim otrokom zdrave knjige v roke!

Vsak je svoje sreče kovač!

V kratkem se prične 37. kolo državne razredne loterije, ko bo zopet izžrebanih velikih in majhnih dobitkov v skupni vrednosti ca.

Din 65,000.000·-

Ne obotavljajte se in obrnite se čimpreje in zaupljivo na našo hišo sreče in glavno kolekturo

BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25, tel. 20.97

kjer boste našli veliko izbiro novih srečk!

Odločite se pravočasno! **Sreča Vas kliče!**

Cela srečka stane Din 200.-, polovica Din 100·- in četrtinka Din 50·-

Mariborsko gledališče

Petek, 7. oktobra: Zaprto.

Sobota ob 20.: **»Pokojnik«.** Premiera. Bloki.

Nedelja ob 20.: **»Divji lovec«.** Znižane cene.

»Pokojnik« je zadnje delo velikega srbskega komediografa Nušića. Za Mariborsko **»Pokojnik«** novost.

Gledališki abonenti tudi na blok se še sprejemajo pri dnevni blagajni, toda samo še nekaj dni.

Kultura

Romunsko leposlov'e

Romunsko slovstvo dolgo ni imelo romana, ki bi v polni meri ustrezal zahtevam te literarne zvrsti, od katere pričakujemo risanje plastičnih življenjskih zgodb po zunanjem dogajanju in notranjem, psihološkem razvoju. Toda povojna doba je dala Romunom lepo vrsto nadarjenih romanopiscev, katerih dela zaslužijo pozornost tudi izven mej Romunije, in morda bi bilo dobro, da bi se za nje pozanimali tudi mi Slovenci in si katero prisvojili v prevodu. Bilo bi zanimivo pred vsem zato, ker bi nam odkrilo tako neznani romunski svet in nas zbližalo z romunsko miselnostjo.

Med najnovejšimi leposlovnimi deli je vzbudil največjo pozornost obsežni, v dveh zvezkih izdani roman »Enigma Otiliei« (Otilijina uganka), delo pisatelja G. Galinescua. Galinescu je bil doslej znan samo kot bistroviden literarni kritik, s tem romanom pa je pokazal, da je tudi velik umetnik. Vzbudil je resnično presenečenje. Zgodba se dogaja v romunskem mestnem okolju in riše zelo plastično in psihološko poglobljeno meščansko družbo najrazličnejših izvorov. Veliko pozornost je vzbudil tudi nedavno izdani roman »Panza de paianjen« (Pajkova mreža). Njegova avtorica je Cella Serghi. To je mladostna zgodba ponosne Diane Slavu s finimi opisi otroške duševnosti in vsega okolja. Kmečko življenje pa opisuje prav tako močna pisateljica Georgeta Mircea Cancicov v svojem najnovejšem delu »Poeni. Din viata satului meu«.

Razen teh del, ki jih je kritika sprejela naravnost z navdušenjem, stopajo letos v ospredje tudi B. Jordan s 600 strani obsegajočo zbirko novel »Satele« (Vasi) ter C. Manolache z romanoma »Sfanta dreptate« in »Catrinel«. Oba sta zajeta iz kmečkega življenja. Dalje naj omenimo še najnovejši roman že dobro znanega Livia Rebreanua »Gorila«, v katerem opisuje podeželskega romunskega politika, C. Banea »Zile de Lazarett« (Dnevi v lazaretu) ter Dana Petrasincua roman »Monstrul«. Petresincu je sin Italijana in Romunke, rojen v Rusiji, od koder se je 10 let star preselil v Romunijo brez vsake šole in izobrazbe. Kljub temu je postal pisatelj, ki je vzbudil veliko pozornost že z romanom »Sangale« in zbirko novel »Omul gol«. On je nekakšen romunski Gorki, ki pa je po svojem večnem razglabljanju bližji Dostojevskemu. To so najpomembnejši sodobni romunski leposlovci in njihova najzrelejša dela. **-r.**

SMRT DR. JOŽETA DEBEVCA

V sredo je umrl v Ljubljani v starosti 72 let monsignor dr. Jože Debevec, slovenski pisatelj in letos tudi znova urednik »Doma in sveta«. Dr. Debevec se je rodil 15. marca l. 1867. v Begunjah pri Cerknici, študiral v Ljubljani gimnazijo in bogoslovje, nadaljeval pa na Dunaju. Vpisal pa se je pozneje tudi še na filozofski fakulteti v Gradcu, kjer se je posvetil študiju klasičnih jezikov in slovenščine. Kot profesor je služboval v Ljubljani, v Kranju in zopet v Ljubljani, kjer je bil l. 1924. tudi vpokojen. Kot pisatelj je pričel delovati za časa Lampetovega urednikovanja pri »Domu in svetu«, v katerem je prvič objavil tudi svoje »Vzore in boje«, ki so pred leti izšli tudi v knjižni obliki in postali glavna vrednota njegovega pisateljskega ustvarjanja. Razen tega je napisal še več drugih leposlovnih del, a »Vzorov in bojev« z njimi ni dosegel. Mnogo se je ukvarjal tudi s prevajanjem in med njegovimi prevodi je najpomembnejša Dantejeva »Božanska komedija«, ki žal še čaka na ponatis iz »Doma in sveta«. Prevod je smiselno in jezikovno prvovrsten, toda brez pesniške lepote in toplote. Po lanski krizi »Doma in sveta« je postal njegov urednik, ni se mu pa posrečilo privabiti nazaj prejšnjih sodelavcev in revija je znatno zdrknila s prejšnje ravni. Pokojnik je bil tudi kot pisatelj strogo katoliško usmerjen. Njegovo mnogostransko delo ostane trajno zapisano v naši kulturni zgodovini. **-r.**

k. **Slovenska knjiga 1918—1938.** Društvo slovenskih književnikov v Ljubljani je izdalo za sedanjo razstavo slovenskih knjig brošuro na 24 straneh, v kateri so opisali položaj slovenskega književništva in knjižstva v tem razdobju Oton Župančič, J. Vidmar, Fr. Koblar, L. Čermelj, B. Borko, A. Černejeva, K. Dobida in Iv. Matičič.

k. **La Suda Stelo.** V Slavonskem Brodu izhajajoča esperantistična revija »La Suda Stelo« (Južna zvezda) je izdala posebno propagandistično številko, ki je napisana skoraj v celoti v srbohrvaščini in slovenščini. Med sodelavci sta tudi Mariborčan prof. Rudolf Rakuša in Ljubljančan Jože Kozlevčar.

k. **Jubilej baritonista Holodkova.** Beograjska opera je proslavila te dni 25-letnico umetniškega delovanja baritonista P. Holodkova. Holodkov je prišel v Beograd po vojni kot ruski emigrant in kot pevec velikih kvalitet dosti dopomogel do razvoja beograjske opere do sedanje višine. Svoj jubilej je proslavil z nastopom v vlogi kneza Igorja.

Gospodarstvo

Finančni položaj Nemčije

Marsikdo se vprašuje, kako more Nemčija voditi svojo gospodarsko politiko po poteh, ki vodijo k vedno večjim izdatkom, dočim je na dlani, da so dohodki v istem razmerju manjši. Zato bo marsikoga zanimal članek o finančnem položaju Nemčije, ki ga je v pariškem »Tempsu« napisal Frédéric Jenny.

Francoski strokovnjak najprej poudarja, da se je nemški notranji dolg povečal od l. 1934 do konca maja letošnjega leta od 12 in pol na 22 in pol milijard mark. Tu so vštete tajne številke za oboroževanje, ki jih v Nemčiji štejejo skupno na 13 milijard. Od letošnjega junija pa se je dolg povečal najmanje za eno milijardo, ker je bilo oboroževanje v nesorazmerno veliki meri pospešeno.

Na prvi pogled se zdi čudovito, da se ni porušila finančna in denarna zgradba Nemčije, ker znašajo neproduktivne investicije naravnost ogromno večino izdatkov. Jenny smatra, da se to ni zgodilo zaradi: 1. povečanja davkov (dohodek iz davkov računajo danes na 17 milijard mark, dočim je lani iznašal le 14 in l. 1933.-34. samo 7 milijard), 2. dolgoročnega posojila v iznosu 10 milijard, 3. ker so ustavili tajno financiranje.

Na ta način je mogoče pokriti 30 do 35 milijard, kolikor cenijo, da znašajo do danes stroški za nemško oboroževanje.

Ideja, s katero je dr. Schacht vzdrževal nemško gospodarstvo, je prav za prav preprosta: čim več denarja v obtoku, tem več plačilne zmožnosti med ljudstvom. In tako dalje, dokler se po prvotnem deficitu ne doseže ravnotežje. To je sicer poizkusil tudi Blum v Franciji, vendar mu ni uspelo. Nemcem se je posrečilo zaradi tega, ker so se operacije vršile v zaprtem krogu: pri njih je dober del kapitala prišel takoj v državno blagajno, ker s strogimi deviznimi predpisi ni mogel bežati v tujino. Pri Francozih pa tega zaprtega kroga ni bilo: kapital je v velikih množinah bežal v Anglijo in Ameriko. Tu je vzrok delnega uspeha Nemcev.

Če pa bo Nemčija prenehala z oboroževanjem ter manj razsipala, se bo povečala brezposelnost, davki bodo manj prinašali in deficit se bo seveda povečal. V stvari se je veliko težje iznebiti umetnega gospodarskega sistema kakor pa ga narediti. Če bo Nemčija hotela priti na normalno pot, bo morala delati vprav narobe, kakor dela danes: ustaviti bo treba neproduktivne izdatke, izmenjati politiko, ki ne prinaša zaupanja v tujini, ponovno stopiti v mednarodni gospodarski krog, iz katerega se je praktično že izključila in končno bo treba pristopiti še k devalvaciji.

Zaupanje v denarne zavode se vrača

V preteklem tednu se je opazila pri vlagateljih nekaterih denarnih zavodov precejšnja vznemirjenost, ki se je pokazala ponekod v prekomernem dviganju vlog. Vendar je ta nemir zajel vlagatelje le v nekaterih krajih, medtem ko so vlagatelji n. pr. ob severni meji ohranili v glavnem mirno kri.

Tako so po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani vlagatelji hranilnic v Mariboru (mestna), v Slovenjem Gradcu in Sv. Lenartu (okrajni) ostali mirni in so dvigali le malenkostne zneske (Maribor ves teden 400.000 din dvigov, nasprotno pa tudi precej vplačanih vlog) ali sploh ničesar. K pomirjenju vlagateljev je pripomoglo tudi to, da je dajala Narodna banka denarnim zavodom kredite za izplačila vlog vlagateljem.

V petek se je obrnil položaj na boljše tudi pri zavodih, ki so bili najbolj izpostavljeni navalu vlagateljev, kar velja zlasti za nekatere ljubljanske zavode. Hranilnica dravske banovine v Ljubljani je imela v petek, dne 30. IX., din 918.000 novih vlog, ki so presegale izplačila vlog za 598.000 din. Medtem ko so znašale pri Mestni hranilnici ljubljanski novo prejete vloge na knjižice v petek le 33.550 din, so znašale v soboto nove vloge na knjižice okrog 500.000 din. Mestna hranilnica v Črnomlju izkazuje za september porast vlog za 170.000 din!

Ti podatki dokazujejo, da se denar, ki je bil odtegnjen denarnim zavodom, vrača zopet v naglem tempu iz svojih skrivališč v denarne zavode, ki ga bodo mogli koristno uporabiti v prospeh narodnega gospodarstva.

SLINAVKA POLAGOMA PONEHUJE.

Posebna konferenca delegatov banskih uprav in veterinarskih strokovnjakov, ki je razpravljala v Beogradu o slinavki, je ugotovila, da v splošnem vsepovsod slinavka precej ponehava. V primeri z drugimi državami je bila slinavka v naši državi še dokaj mila, dasi je vendar prizadejala živinorejcem precej škode, zlasti pa je trpela zaradi slinavke prej tako živalma kupčija z živino. Padel je tudi izvoz, saj so vse sosednje države izdale tozadevno precej stroge ukrepe. V najkrajšem času pa je pričakovati, da bo slinavka popolnoma prenehala.

g **Sejmi 8. oktobra:** Poljčane, Celje, Brežice, Trbovlje, Rakičani, Št. Vid na Blokah.

g **Težek udarec so doživeli pšenični špekulanti,** ki so v času mednarodne napetosti nakupili velike količine pšenice po visokih cenah. Samo ameriški špekulanti so zgubili okoli 12 milijonov dolarjev.

g **Monopol na tuje filme** je te dni uvedla tudi Italija. Ta cenzurni monopol je bil uveden zaradi znanih proti židovskih ukrepov. Odslej bodo morali biti vsi tuji filmi sinhronizirani na italijanski jezik.

g. **Slive so bogato obrodile**, kar dokazuje dejstvo, da pripeljejo na valjevski trg dnevno po 10 vagonov suhih sliv. Letošnje slive imajo dosti sladkorja, ker je bilo vreme zelo ugodno. Suhe slive prodajo po 4 do 6 dinarjev kilogram. Na trg v Valjevu bodo letos pripeljali okoli 500 vagonov suhih sliv.

* **Apneni prah za gnojenje** iz najboljšega apna dobavljajo apnenice Ant. Birolla v Kresnicah občinam, korporacijam in poedincem po dnevnih cenah. Vprašati na: pisarna Birolla, Ljubljana, Dalmatinova 10.

[illegible]

DEVIZE. Ljubljana: Amsterdam [illegible] 2395.26, Berlin 1750.02—1[illegible], Bruselj 739.45—744.51, Curih 996.45—1003.52 London 209.86—211.92, New York 4338.5[illegible] 4374.82, Pariz 117.07—118.51, Trst 229.44—232.53.

EFEKTI. Zagreb. Drž. papirji: vojna škoda 465—469, 4% agrarji 60 b., 4% sev. agrarji 60.50 b., 6% begl. obv. 91—92, 6% dal. agrarji 91 b., 7% stab. p. 97.50 d., 7% inv. p. 98—99, 7% Blair 92—93, 8% Blair 96.50 d. Delnice: Nar. banka 7300 d., PAB 220—225, Trbovlje 190 d., Isis 25 d., Jadranska pl. 350 d.

Sport

Važni sklepi LNP a

Odbori LNP-a so izdali sledeče važne sklepe:

1. Na podlagi službenih poročil o tekmi Železničar-Rapid se uvede postopek proti Železničarju, Rapidu in Slaviji radi nezadostne rediteljske službe. Do nadaljnjega se odvzame Železničarju pravica prirejanja tekem na svojem igrališču. I. podpredsedniku g. Martelancu se poveri preiskava.

2. Na podlagi ugotvoitev v obnovljenem postopku se zniža kazen igr. Frangešu Francu (Žel.) od 3 let na 8 mesecev.

3. Ponovno se preloži prv. tekma Ptuj—Drava; Ptuj se poziva, da si priskrbi oblastveno dovoljenje za odigranje tekme.

Železničar — Maribor

V nedeljo se nadaljuje prvenstveno tekmovanje. Kot edina prvorazredna tekma v mariborskem okrožju se bo odigrala prvenstvena nogometna tekma Železničar - Maribor, na katero se v obeh taborih mrzlično pripravljajo. Kakor bi bil Železničar pred 2—3 tedni pri takratnem razpoloženju Maribora to tekmo bržkone gladko dobil, tako je danes rezultat popolnoma negotov. Kajti Maribor si je končno uredil svoje vrste ter je dosegel proti Muri na tujem terenu skoro isti rezultat kakor Železničar doma.

Železničarjevo moštvo je v celoti zanesljivejše, posebno velja to za krilce in obrambo, kar se tiče sposobnosti posameznikov, pa je treba pripisati prednost Mariboru. Nasprotnika razpolagata s precej različnimi sredstvi. Železničar ima boljšo kondicijo ter igra več po krilih, dočim so Mariborčani boljši tehničarji ter forsirajo igro notranjega tria. Potek tekme bo pokazal, čigavo orožje bo uspešnejše.

Čeprav je Maribor trenutno še na 5. mestu tabele, pomeni nedeljska tekma vendarle — kakor vsako leto — višek lokalne nog. sezone. Pričakuje se rekorden obisk.

V predigri se bosta srečali za prvenstvo rezervi obeh klubov.

Naša plavalna reprezentanca na XII. olimpiadi

Naši plavalci so letos dosegli zavidanja vredne uspehe, saj so med drugim trikrat premagali močno reprezentanco Italijo. Radi tega je JPS sklenil, da bo poslal na olimpiado 1940 popolno reprezentanco, ki bo celo prihodnje leto pridno trenirala. Naši plavalci so s svojimi rezultati tako rekoč dosegli srednjeevropski razred. Upajmo, da jim ne bo treba ostati doma radi pomanjkanja gmotnih sredstev.

s **Okrožni odbor LNP-a v Mariboru (službeno).** Radi nujnih zadev sklicujem izredno odborovo sejo, ki bo jutri ob 20. pri »Zamorcu«. — Reditelji za tekmo Železničar - Maribor naj se ob določenem času javijo na igrišču Rapida, ne pa na igrišču Železničarja. — Predsednik.

s **Poverjeništvo SOLNP-a v Mariboru (službeno).** Delegiranje za 9. t. m.: Železničar-Maribor, stranska sodnika ss. gg. Nemec in Peteln (spor.), predtekma rezerv ss. g. Nemec (spor.). ČSK - VŠK, sod. kand. g. Bičak, predtekma rezerv sod. kand. g. Nadasdi. G. Bičak prejme za oba po pošti formularje za sodniško poročilo.

s **Prvenstvena tekma Železničar - Maribor se bo vršila ob 15. na igrišču Rapida, predtekma rezerv pa ob 13.30 istotam.**

s **Plavalni stadion v Helsinkih,** ki ga bodo zgradili Finci za XII. olimpiado, bo stal 6,000.000 din. V njem bo prostora za 20.000 ljudi. Bazen bo imel olimpijske dimenzije 50x25x2 m.

s **Na olimpijskem stadionu v Amsterdamu** bo 23. X. training- tekma evropske reprezentance, ki bo tri dni kasneje igrala v Highburyu proti Angliji. Partner bo holandska B-garnitura.

s **V San Franciscu gradijo veliko skakalnico,** na kateri se bodo lahko izvajali skoki na umetnem snegu. Prireditelji se že pogajajo z najboljšimi norveškimi in švedskimi skakalci glede nastopa v USA.

KRALJICA MARIJA ROMUNSKA: 43

Zgodba mojega življenja

Neki dogodek položajne komike mi je ostal v spominu prav iz razdobja tistega časa, ko je mama zopet enkrat odpotovala v Rusijo.

Bili smo vsi v jedilnici. Kakor vselej ob mamini odsotnosti, je sedela gospodična na gornjem, dr. X. pa je zavzel svoje mesto na dolnjem koncu mize. Na sredi mize je stala po mamini odredbi na baržunastem prtiču vaza s cveticami. Bila je tako velika, da se tista, ki sta si sedela nasproti, nista mogla videti. Obema zaljubljencema je bila zato zelo na poti. Nekaj časa sta trpela to pregrajo, omenjenega dne pa je dr. X. ukazal, naj se vaza odstrani. Ta ukaz je kakor nalašč sprožil izbruh naše dolgo zadrževane jeze, ki se je izživela v glasnem protestu: vazo je postavila na mizo mama in je izrecno želela, da ostane tam. Le mama jo sme odstraniti in mi ne moremo dovoliti, da bi se ob njeni nenavzočnosti premestila drugam; to je tradicija, in mi ne smemo brez nje sedeti pri mizi. Svoj protest smo stopnjevale v glasno kričanje.

Spočetka je hotel jezni dr. X. prezreti naš protest s smehljajem, potem pa nam je skušal dokazati, da nimamo prav. Toda zaman. Končno smo imele tudi me nek povod in neko možnost triumfiranja nad našima tlačiteljema.

Bile smo trdno odločene braniti svoj položaj. To pa je spravilo gospoda v obup. Jezen in zasopel je zakričal: »Ali jaz ali pa vaza!«

Nevarna beseda! Že trenutek nato je razprostrla Ducky, naša vodnica, obe roki, objela vazo, jo pritisnila na srce in izjavila:

»Dobro, nam je vaza ljubša!«

Preplah v taboru sovražnikov. Ako je hotel dr. X. ohraniti svoj položaj, mu ni preostalo nič drugega, kakor odstraniti se od mize. To je tudi storil, in sicer s takim dostojanstvom, kakor mu ga je okolje sploh dopuščalo. Kako je kosilo nadalje poteklo, pač ni treba pripovedovati. Gospodična je seveda ostala pri mizi, a je skrbela s svojim molkom in namrdnjenostjo za »očitajoče ozračje«.

Koburško dvorno gledališče je bila mala, a ambiciozna ustanova. Na repertoarju je imelo klasične tragedije in drame, veseloigre, opere in operete. Mestno prebivalstvo je bilo zelo razvajeno in je hotelo vse videti. K sreči nam ni noben predsodek zaprl poti v to gledališče. Bili so celo prepričani, da upliva gledališče vzgojno.

Smeli smo zato dvakrat na teden v gledališče, v četrtek in v nedeljo. Del, ki niso bila popolnoma brez vseh pomislekov, pa seveda nismo smeli gledati. Ker se ambiciozno gledališko vodstvo ni strašilo nobenih naporov, ako so dela le obetala uspeh, smo lahko videli Schillerjeve, Goethejeve in Shakespearejeve drame, Wagnerjeve, Verdijeve, Bizetove, Mozartove, Meyerbeerove in Donizettijeve opere itd.

Bili smo še v tisti starosti, ki daje prednost operi pred dramo in klasični drami pred moderno. Mama je pa rada obiskovala komedije, pri katerih se je od srca smejala.

Stric Ernst je bil velik ljubitelj gledališča. Često smo videli njegovo mogočno postavo v kneži loži tik pred odrom. Mi smo ga ogledovali tako, kakor kakšno sijajno zverino v menažeriji.

Ob velikem odmoru so nas vedno peljali v njegovo ložo, da smo »staremu stricu« voščili lahko noč. Našli smo ga z debelo cigaro v ustih. Tudi tam nas je sprejel s svojimi sladkimi besedami, dočim se mi nismo mogli vzdržati ob pogledu na ta prav posebni eksemplar vrste »homo sapiens«, svojega fasciniranega buljenja vanj.

Slišali smo seveda šepetati, da se zanima za to ali ono damo pri gledališču, toda te govorice so nam šle pri enem ušesu notri, pri drugem pa ven; povedale nam niso nič posebnega. Saj smo imeli tudi mi svoje ljubljence, igralke in igralce — zakaj jih potem ne bi imel tudi mogočni vojvoda?

Naš ljubljenec je bil neki igralec Büttner, ki je žel prav toliko pohvale kot karakterni igralec, kakor kot bariton. Vpodobil je idealnega Hansa Sachsa in Wolframa, a prav tako sijajnega Rigoletta, Amonasro, seviljskega brivca, impozantnega toreadorja in očarujočega dona Juana. Igral pa je tudi sijajno vloge v operetah, in v »Donu Cesarju« je pel kot veseli pustolovec omamljiv valček, ki je bil tedaj v modi. Bila je to ena tistih melodij, ki imajo kljub svoji umetniški pomanjkljivosti to lastnost, da se neiztrebljivo udomačijo v ušesu. »Pridi doli, o madonna Tereza...«, s temi besedami se je pričenjalo besedilo. Toda zaman sem se trudila, da bi pod diktatom »ena-dve-tri« svoje učiteljice, gospodične Meierjeve, zapela to melodijo na klavirju [illegible] »Rože z jugo[illegible]

(Dalje jutri)

S sodišča

Specialist za preskrbo služb

Časi, v katerih živimo, so težki; toliko ljudi se po svetu zaman peha za kakoršno koli pohlevno službico. Oni, ki nima nikakih zvez, oglaša v časopisju in marsikateri bi celo dal tudi kakšno nagrado onemu, ki bi mu priskrbel službo. To je dvajsetletni mladenič F. Č. vsekakor vedel. Večkrat je bil že kaznovan. Na spomlad letos so ga drugič izpustili iz zaporov. Najbrže si je že za zapahi napravil načrt, kako se bo preživljal na svobodi. Takoj se je podal na delo. Malo nastopa ima, pa je šel od ljudi do ljudi, za katere je vedel, da so brez služb in jim obljubljal, da jim jih bo priskrbel. Kajpada ni nobena reč na svetu zastonj in so morali fantovi klijenti odriniti posredovalcu kako malenkost. Tako je opeharil fant v kratki dobi dveh mesecev kakih 6 ljudi, ki so mu zdajali svoje delavske knjižice in posredovalne honorarje, t. j. vedno po kakih 100 din.

Vse tole je pa bilo seveda premalo za fantovo preživljanje; prisvojil si je dve ženski kolesi in moško kolo. Opeharil je pa nadalje tudi neko žensko, kateri se je predstavil za Jožefa Baša, na kar mu je ona izročila na škodo tvrdke Tekstil-Slavija 3 m angleškega sukna, vredne kakih 180 din. Izprijenec svoja dejanja priznava, deloma pa jih vali na nekega Tišlerja.

Mladenič je bil obsojen na **7 mesecev strogega zapora** in na 120 din denarne kazni.

Pred orožniki v gnojnico

Obtožnica ne piše prav nič, zakaj bi moral oditi Vnuk Vinko v zapore okrožnega sodišča v Mariboru, kjer se zdaj nahaja in odslužuje neko kazen. Dejstvo pa je, da so dobili orožniki nalog, da ga aretirajo in pripeljejo v Maribor. Ko pa je Vnuk 30. junija letos zagledal v Juršincih orožniško patrulo, je zbežal in skočil v gnojnico. Orožnik se je pognal za njim. Ali Vnuku se je posrečilo uiti. Stekel je naprej in se pognal v polno jamo vode. Ko ga je orožnik dohitel, se je začel Vnuk z njim ruvati. Zgrabil je za njegovo puško ter mu pri ruvanju strgal sešitke in piščal. Vnuk deloma zanika izpovedbe orožnikov, ki sta ga končno zvezala ter pravi, da je zbežal, ker orožnika nista dovolj lepo ravnala z njim.

Vinko Vnuk je dobil za prestopek **2 meseca zapora.**

Pet metrov modnega blaga. Ključavničarja Karla Robra, ki je prišel pred sodni stol iz zaporov, je obtožnica dolžila, da je marca enkrat odprl s ponarejenim ključem izložbeno okno mariborskega trgovca Antona Poša in mu odnesel 5 metrov modnega blaga. Ko je zvedel, da policija poizveduje za njim ,je odšel sam na policijo, kjer je krajo zanikal. Pri preiskovalnem sodniku pa je tatvino priznal. Šel je neki mimo Poševe trgovine in opazil — ključavničar je — da je eno izložbeno okno slabo zaprto. Takrat ga je zamikala tatvina. Tudi neke ženske izpovedujejo, da se jim je čudno zdelo kako je mogel dobiti Rober na vsem lepem 5 metrov modnega blaga, ko je bil vendar suh.

Roberja so prignali v razpravno dvorano na verigi, ker je opsoval pri zaslišanju preiskovalnega sodnika in ker sploh razgraja po zaporu. Izjavil je, da je pri preiskovalnem sodniku zato priznal, da bi se lahko sešel — bil je namreč zaprt — s svojim dekletom. Pravi tudi, da ima v Mariboru dvojnika, ki mu je za las podoben. Možno je, da je tisti dvojnik odnesel Pošu blago. Razprava se je zaradi zaslišanja novih prič prekinila ter se bo vršila ponovno 21. okt. ob pol 10.

Iz Murske Sobote

Zagovarjati se je moral 54letni posestnik Bažika Vendel iz Gor. Lakoša pri Dol. Lendavi, ker je letos maja v prepiru zaradi ure, ki mu jo je popravljal Velgi Štefan, temu razrezal z nožem lice od ust do levega ušesa, kar pa je bila po mnenju izvedenca dr. Vučaka v Murski Soboti le lahka telesna poškodba, ki je zapustila trajno skaženo lice. — Sodba: 4 mesece strogega zapora in izguba častnih pravic za 1 leto brezpogojno, ker je bil Vendel zaradi enakih deliktov že petkrat predkaznovan.

Dolenc Ivan, star 30 let, je bil pred meseci pismonoša v Dolnji Lendavi. Dostavljal je strankam denar in kasiral pristojbino za radijske aparate. Od tega denarja si je prisvojil 403 din, da se je enkrat pošteno najedel, ker je imel majhno plačo, ostanek pa v 2 dneh zapil po gostilnah v Dol. Lendavi in po lendavskih goricah. — Prizna dejanje, k razpravi pa ni prišel, ker da nima denarja za vožnjo iz Vidma ob Savi, kjer sedaj živi brez posla. — Obsojen je bil na 3 mesece strogega zapora, pogojno za dobo 2 let, ker še ni bil kaznovan. Zraven tega mora povrniti državi vso škodo.

Zanimivosti

Potovanje s podmorskim avtom

NAČRTI OSVAJANJA MORJA IN NJEGOVIH GLOBIN V BODOČNOSTI.

Znani potapljač John Craig iz Sidneya je sestavil novo pripravo, ki preskrbljuje potapljača z zmesjo kisika in helija in omogoča, da potapljač vzdrži dalj časa pod vodo in opravlja svoje delo pod morsko gladino tudi pod težjimi okoliščinami. Strokovnjaki pa pravijo, da je ta iznajdba Johna Craiga samo en korak na poti k podmorskemu avtomobilu bodočnosti.

Ob ameriških obalah in v Avstraliji uporabljajo potapljalci gumijaste obleke, pri čemer imajo roke proste, da bi mogli na dnu delati. V taki obleki pa ne dosežejo posebno velike globine. Avstralski potapljači pravijo: do globine 30 m se more dober potapljač spustiti brez skrbi, do 60 m pa je potopitev tvegan poizkus. Če ima pa pogum, spustiti se do 90 m, ne bo več potreboval nove potapljaške obleke!

V Evropi, predvsem v Kielu, so začeli izdelovati potapljaške obleke iz kovine, ki so pravi čudeži tehnike. Te obleke omogočajo potapljaču, da se spusti do 120, 180, da celo do 200 metrov. Vendar so te obleke težke in mnogim lovcem koral so tudi predrage, zaradi česar morajo še naprej delati pod nevarnimi okoliščinami.

Največjo nevarnost za te potapljače predstavlja pritisk vode, oziroma reakcija na prenagli prihod na površino. Kri v človeškem telesu naglo vzkipi kakor limonada z ogljikovo kislino. Te nagle spremembe pa človeško telo ne prenese. Tudi ne pomaga nič, če se potapljač znova spusti pod vodo; ogljikova kislina napravi takoj mehurčke, ki povzročijo v največ primerih smrt.

Potapljaške obleke iz svinca, ki so jih zdaj začeli izdelovati v Angliji in Nemčiji, bodo na bodoči razvoj potapljaštva vplivale odločilno. Razen tega je Amerikanec Beebe dal pobudo za konstrukcijo nekakega podmorskega »voza«, ki bo vozil po dnu morja in bo povsem neodvisen od dovajanja zraka in kontrole s površine morja.

Ameriški konstrukterji delajo na načrtih podmornic za velike globočine; te podmornice bodo opremljene s steklenim dnom in močnimi žarometi, s pomočjo katerih bodo imeli raziskovalci možnost velike pregibljivosti v oceanskih globinah. Potapljaška priprava bodočnosti bo nekaka kombinacija podmornic s steklenim dnom in avtomobila.

ZEMLJA, KJER NI KAČ

Nova Zelandija je zemlja brez kač. Prebivalstvo je ponosno na to, da na celem otoku ni niti ene kače, celo niti enega plazilca. Toda tudi v zooloških vrtovih tamkaj ne trpijo kač. Ko je nedavno neki popotovalec hotel prinesti v Novo Zelandijo krasen eksemplar velike redke kače in jo podariti Wellingtonskemu živalskemu vrtu, so mu cariniki zabranili, da bi nesel dragoceno žival v državo. Prisilili so ga, da jo je pred njihovimi očmi usmrtil.

× **Polagoma okamenjuje 30letni Amerikanec,** ki mu apnenec njegovih kosti prehaja polagoma tudi v meso. Najakutnejše je to njegovo okamenjevanje v očeh. Zdravniki se trudijo, da bi s posebno dieto zavrli razvoj te bolezni. Pojav okamenjevanja ni v medicini novost. Doslej je poznanih okoli 70 primerov.

× **Zakon iz ljubezni do — konja** sta bila sklenila pred devetimi leti dva mlada potomca bogatašev na Angleškem, ki sta imela nekaj hlevov krisnih konj. Po devetih letih pa se je ženi zahotelo tudi malo zakona iz ljubezni in je zahtevala ločitev.

× **Novo doslej neznano ptico** je odkril neki ameriški ornitolog ob reki Kongu. Ptica je podobna pavu.

× **Natečaj najzvestejših psov.** Znani pariški dnevnik »Figaro« je nedavno priredil natečaj najzvestejših psov svojih čitateljev. Lastnike psov je list pozval, naj napišejo dokaze vernosti svojih živali, ki jih je nato list priobčil. Čitatelji so potem glasovali tako za živali same kakor tudi za vrste psov. Pokazalo se je, da smatrajo bravci »Figara« za najzvestejšega psa volčjaka in za njim pekinga.

Sokolstvo

s **Članstvo vseh mariborskih sokolskih društev** se opozarja, da veljajo pozivi h komemoraciji za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom Zediniteljem za sokolska društva Maribor-matica, Maribor I., II., in III. ter Tezno. Posebnih vabil se ne bo pošiljalo članstvu. Zdravo! — Meddruštveni odbor.

Radio

Sobota, 8. oktobra.

Ljubljana, 12 Opoldanski koncert. — 19 Za delopust. — 20.30 Veliki gala večer za uvod v novo sezijo. — 22 Napovedi, poročila, zabavna glasba. — **Beograd,** 12 Opoldanski koncert. — 18.15 Koncert po želji slušalcev. — 20 Pisan večer. — 22 Napovedi, poročila, nočna glasba. — **Sofija,** 20 Koncert. — **Praga,** 20.25 Operetni večer. — **Paris PTT,** 20.30 Sinfonični koncert. — **Strasbourg,** 20.30 Mendelssohnov oratorij »Pavel«. — **Milan,** 21 Mascagnijeva opera »Maske«. — **Varšava,** 21 Operetni večer. — **Suisse Romande,** 21.30 Massenetova opera »Manon«.

Razno

TOMAŽEVA ŽLINDRA 18%, vagonske pošiljke, franko vagon Ljubljana po 92 din za 100 kg; vsak nadaljnji odstotek 6 din. Kmetijska družba, Maribor, Melje, telefon 20—83. 1494

NAROČITE PRAVOČASNO SNEGOLOVCE za Vašo streho, da ne bodete imeli sitnosti, pri ključavničarstvu Škrinjar in Dolenc, Miklošičeva 6. 1658

NI RES TO kar je moj mož Ivan Hervadin dal v časopis, da je on plačeval dolgove za mene, temveč res je to, da sem jaz za njega, žena Hermina Hervatin. 1682

Dražestno blago za
zimske dečve
Novi vzorci dospeli pri
Tekstilani Büdefeldt
Maribor, Gosposka ul. 14

KAM PA GREMO DANES? V gostino »Split«, ker tam dobimo sladki dalmatinski mošt in sveže morske ribe. Koroška c. 39. 1698

OD DOMA UŠEL, KAM? **Na vinsko trgatev v gostilni Šprej, Studenci, katero priredi Pevs. društ. »Radvanjski zvon« dne 8. X. 1938.**

HALO! HALO! Vsaki petek in soboto sveže morske ribe, ribji brodet, pristno viško vino, prispela nova pošiljka. Gostilna »Otok Vis«, Sodna ul. 16. 1712

V soboto, 8. okt., na ponovitev **VINSKE TRGATVE** vabi Vas, vse znance in prijatelje Kristina Žižek, gostilna Krčevina 11. Dobilo se topla in mrzla jedila in toči se tudi vinski mošt. Na veselo svidenje! 1716

ZA SLABOTNO DECO vzemite zanesljivi **Robausov zdravilni prepečenec.** Izdeluje in razpošilja pekarna Rakuša, Koroška c. 24. 1253

NOVO PRESENEČENJE nudi svojim strankam česalni salon za dame M. Fettich-Frankheim. 1708

Stanovanje

LEPO OPREMLJENA SOBA sončna, snažna, se odda. — Naslov v upravi. 1668

Lepo opremljeno **SOBO** oddam dvema gospodoma. Taborska ul. 9-I. 1683

SOBA IN KUHINJA za oddati. Zrkovska cesta 24 Pobrežje. 1680

Lepo parketirano in na novo urejeno **STANOVANJE** z 4 sobami, kuhinjo in sobo za služkinjo v Razlagovi ul. št. 24, visokopritlično, v bližini kolodvora, se takoj odda. Najemnina din 1000 mesečno. Vprašati pri tv. Opekarna Lajteršberg, Košaki pri Mariboru. Tel. 20-18. 1678

Prodam

PŠENICO IN JEČMEN za seme, cvetlični med in jabolka oddaja Kmetijska družba, Melje 12. 1640

JABOLKA grozdje, sadjevec, vinski mošt (sladki) razpošilja: Posestvo »Grič« pri Mariboru. Tel. 2807. 1652

PRISTNE KRAJNSKE KLOBASE zopet dnevno sveže na zalogi. Z. Anderle, Maribor, Gosposka 20. 1674

ŽIVE KARPE linje, postrvi v poznano dobri kvaliteti dobite najceneje **dnevno pri Ferdo Greinerju,** Maribor, Gosposka ul. 2. 1655

Proda se **NOVA HIŠA** 4 sobe, 2 kuhinji, velik vrt, elektr. razsvetljava, gosp. poslopje s kletjo, 25 min. od Glavnega trga, 5 min. od avtobusne postaje. Cena 62.000 din, od tega lahko ostane din 20.000 din dolga. Pobrežje, Gubčeva ul. 46. 1709

Flaneli
za perilo
v čednih vzorcih pri
Tekstilani Büdefeldt
Maribor, Gosposka ul. 14

NAMIZNA JABOLKA IN KIS Prvovrstna namizna jabolka in izboren jabolčni kis na prodaj v Mariboru, Trubarjeva ul. 11. 1689

HIŠA 4 sobe, 2 kuhinji, klet in velik vrt na prodaj. Studenci, Delavska 19, za Rapidovim igriščem. 1687

PRODAM KRAVO s teletom, štirinajst litrov mleka. Ugodno. Ruše št. 61. 1685

PRODAM ob cesti med Sp. Radvanjem in Novo vasjo ležečo njivo — 49 a — primerno za stavbišča, za 28 tisoč din. Naslov v upravi »Večernika«. 1679

Službo dobi

UČENKO sprejme pod pogojem, da govori slovenski in nemški, da ima najmanj 2 razreda srednje šole. Hotel in restavracija »Novi svet«, Maribor. 1676

UČITELJICO za tujk otroku in sobarico za tujske sobe išče Plauc, Koroška c. 3. 1681

Naše novo **volneno in svileno blago za jesen** je zopet nekaj posebnega v okusu in kvaliteti. Oglejte si našo zalogo, ker je to v vašem lastnem interesu
Tekstilana Büdefeldt
Maribor, Gosposka 14 1184

Mal' položi dar domu na oltar!

Naznanjamo tužno vest, da je dne 5. oktobra preminula 97-letna posestnica

ANA VERZEL

pri Sv. Juriju ob Ščavnici, ki je pred tremi leti slavila 65-letnico poroke. Pogreb nepozabne, blage, najstarejše slovenske matere je bil danes pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

ŽALUJOČI OSTALI.

Izdaja za uredništvo ADOLF RIBNIKAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru. Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri. Velja na mesec prejeman v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din. Oglasi po ceniku. Uredništvo in uprava: Maribor, Kopališka ul. 6. Telefon uredništva in uprave št. 25-67. Poštni čekovni račun št. 11.409.